

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nežalostna pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tisk tiskarne „Edinost“, vpisane zadruge z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20. Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 31 20 Za pol leta 15 60 Za tri mesece 7 80 Za nedeljsko izdajo za celo leto 6 20 Za pol leta 3 60

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 8 vinarjev, zastarele številke po 16 vinarjev.

Oglasi se računajo na milijone v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 v. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 v. Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljnja vrsta 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev. Oglase sprejema inšertni oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno je upravi „Edinosti“ — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšertni oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnoštevilni račun št. 841.052.

EDINOST

Avstrijsko uradno poročilo.

DUNAJ, 5. (Kor.) Uradno se razglasa: 5. maja 1917.

Vzhodno bojišče. — V ozemlju severno Zborova je izvedel sovražnik ponosno razstrelbo. Na ostali fronti nobenih posebnih dogodkov.

Italijansko in jugovzhodno bojišče. — Položaj je neizpremenjen. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

BEROLIN, 5. (Kor.) Veliki glavni stan, 5. maja 1917.

Za padno bojišče. — Armada kraljeviča Rupprehta: Po krvavem izjalovljenju angleških napadov na ararški fronti je prišlo večeraj le pri Bullecourtu do večjih pehotnih bojov. Na obeh straneh vasi napadajoče goste angleške-mase so bile izgubonosno odbite. Slabejši sunki pri Lensu in Fresnoy so se izjalovili. Število ujetnikov se je zvišalo na 10 oficirjev in 1225 mož. Uplenjenih je bilo najmanj 35 strojin. Pri zmagovitem odbitju četrtega angleškega prodornega polkusa so se posebno odlikovali: garčne čete, Bavarci, Virtemberžani, Saksonci in Badenci kakor tudi polki iz Vzhodne Prusije, Poznanjskega, Stezijskega, Hanovra in Porena. Severno St. Quentinu so se boji v predozemlju končali ugodno za nas. — Armada nemškega cesarjeviča: Ob Aisni se nadaljuje topovska bitka ob največji municijski zastavitvi. Močni sovražni izvidni sunki so bili na več krajih odbiti. Za posebno zimske gore zapadno Craonna so se razvili boji, ki se niso končali. Med Aisno in Brimontom so se večeraj zjutraj razbili več dni topovsko pripravljani napadi 4 francoskih divizij. Kakor je razvidno iz uplenjenih listin, je bil cilj napada več kilometrov za srednjo črto. Vselej živave vztrajnosti naših čet pa je zamogel zasesti sovražnik le prve jarke na eni srednjih točk. Francozi, ki so vzhodno Neuvilla časno prodrli v naše jarke, so bili potem zopet pregnani, pri čemer so izgubili 500 ujetnikov in več strojin. V večernih urah obnovljeni napadi lužno Aisne niso mogli izpremeniti poraza. Severno Prosnesa so se izjalovili novi francoski poizkusi, da bi se z več divizijami polastili naših tamkajšnjih vlnskih postojank. Z najtežjimi izgubami so si priborili Francozi časno malo ozemlja jugovzhodno Mayrey. S protinapadom pa je naša pehota zopet zasedla vse prejšnje črte. Ujetih je bilo nad 100 mož. — Armada vojvode Albrehta Vrt.: Razven oboestranskega poizvedovalnega delovanja nobenih važnih dogodkov. — Sovražnik je izgubil 7 letal in 1 privezani balon. Vselet letalskih napadov na Ostende je bilo večje število Belgijcev ubitih ali ranjenih. Vojaška škoda ni bila povzročena.

Vzhodno bojišče. — Zivahno rusko streljanje med Koveljem in Stanislavom je povzročilo primerno povračilno streljanje.

Macedonska fronta. — V kolenu Cerne, zapadno Dojranskega jezera in v nižini Strume je topovsko delovanje v posamičnih urah zopet oživelo.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Bolgarsko uradno poročilo.

SOFIJA, 4. (Kor.) Generalni štab poroča: Macedonska fronta: Ob Crveni stezi zapadno Vardarja in južno Dojrana je bil sovražnik topovski ognej nekoliko živahnejši. Na ostali fronti slabo bojno delovanje. — Rumunska fronta: Sovražna artiljerija je izstrelila ob cesti v Isacejo topovske strele. Pri Tulceji streljanje pušk in strojin.

Turško uradno poročilo.

CARIGRAD, 4. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča: Na fronti v Iraku je bilo mirno. — Kavkaška fronta: Na našem skrajnem desnem krilu je poizkušalo okoli 100 mož izvršiti nenaden napad na našo stražno črto; po polurnem boju je bil sovražnik prisiljen, da se je umaknil v vzhodni smeri. Sicer tudi na tej fronti mirno razven brezuspešnega sovražnega topovskega ognja na našem levem krilu, ki se je nadaljeval tudi večeraj. — Na sinajski fronti je položaj neizpremenjen. Razven lahkega topovskega ognja nobenega bojnega delovanja.

Dogodki na morju.

DUNAJ, 5. (Kor.) Dne 3. maja zvečer so naša pomorska letala zažgala večji del botarišča v Zagreju. Požar je bilo videti iz Trsta še uro pozneje po napadu. Sovražni letalci v tržaškem ozemlju niso imeli nobenega uspeha. Dne 4. maja so izvršila naša pomorska letala uspešen napad na kolodvorske naprave v Pescari, Castellamaru in Ortoni, ob italijanski vzhodni obali, kakor tudi na vodne naprave ob reki

Pescari pri Piano d'Orte. Naša letala so se z obeh podvzetih vrnila brez izgub. Brodovno poveljstvo.

BERN, 4. (Kor.) Admiralteta poroča: Rušilec starega tipa je še v Kanalu zadel na mino in se potopil. Pogrešajo se 1 oficir in 61 mož.

Uspehi nemških podvodnikov.

BEROLIN, 5. (Kor.) Uradno se poroča: Podvodniki so potopili vnovič 18 trgovinskih ladij, skupno 56.900 ton, od teh 8 parnikov (24.500 ton) v Angleškem kanalu. Med potopljenimi parniki se nahajajo: en velik prevoznik parnik okoli 11.000 ton, dva oborožena angleška parnika in še dva druga angleška parnika.

O VELIKIH BOJIH NA ZAPADU.

BEROLIN, 4. (Kor.) Wolflov urad poroča: Z veliko armado 300.000 mož so Angleži zopet zaman poizkušali v obupni gigantski bitki izliti odločilno prebitje fronte. Skupine oklopnih vozov, močne angleške konjeniške mase in rezerve pehote so bile pripravljene, da udarijo takoj, ko bo prebit nemški zid. Z ogromnimi krvavimi izgubami, z nad tisoč ujetniki in velikim številom uničenih tankov in razbitih baterij je plačal sovražnik popolno brezuspešni napad. Cela nemška fronta je bila ohranjena; le na severnem krilu so zamogli prodreti Angleži vzhodno Arleuxa za par sto metrov proti Fresnoy. Dopoldne so poizkušali Angleži s tisoč topov težkih in najtežjih kalibrov in s celo ploho min zopet in zopet pripraviti nemško postojanko godno za napad. Ob 1/2 zjutraj so udarile prve sovražne mase pod zaščito tankov v širini 30 km na naše postojanke od Achevilla do Queanta. Prve pehotne mase so v divjem nemškem ognjenem vrtnicu doživle naravnost strašne izgube, ki so jih poizkušali Angleži nadomestiti z naglo privedenimi novimi divizijami. V prvem divjem navalu se je sovražnik posrečilo, da je zasedel Fresnoy in Roeux, dočim je bil na drugih točkah, kjer je mimogrede prodrl v naše srednje jarke, takoj zopet vržen s protisunki. V posameznih odsekih fronte so bili napadalci poginani nazaj z ročnimi granatami. Za postojanke tik severno česte Arras-Cambrai do zapadno Cherissy je divjal dopoldne strahovit boj. Tudi dalje južno so se dopoldne še nadaljevali boji za prvo črto. Angleži so izbite divizije vedno iznova umaknili iz boja in nastopali z novimi četami, dočim je nemška pehota kljubovala srditim navalom z lastno silo brez podpor in rezerv. Že dopoldne je bilo več sto ujetnikov v naših rokah. Opoldne je divjala bitka na celi fronti z največjo srditostjo. Zvečer se je novi veliki prodorni poizkus Angležev zopet popolnoma izjalovil. Angleške izgube presegajo vse mere. V Fresnoy so se vršili boji še pozno v noč. Kier so se na posameznih ozkih mestih srednje črte nahajala še angleška gnezda, so bili izvršeni uspešni protinapadi. Pred nočjo je izvršil sovražnik peti veliki napad na vas Oppy; doživel je zopet velik poraz. Opoldne so se Angleži zopet navallali na vas Cherissy. Prvotno so deloma prodli, a so bili potem v ponočnih bojih z ročnimi granatami zopet pregnani in sicer ob težkih izgubah. Vasi Oppy, Roeux in Cheriny so v naših rokah. Tudi dalje južno so bili nočni delni napadi brezuspešni. Ob 4/30 dopoldne so se razvili pri očičevanju angleškega gnezda pri Bullecourtu pr srditem bobnajočem ognju zopet novi boji, ki še niso končani. Novi veliki bojni dan je popolna zmaga nemškega orožja, posebno pehote, ki tudi še do večera ni potrebovala pomoči svojih rezerv.

Sovražna uradna poročila.

4. majnika. — Na trentinski fronti je bilo delovanje artiljerije posebno živahno na Pasubiju, v astiški in Travinjski dolini. Na nekaterih krajih je sovražnik uporabljal granate z zadržujočimi plini. Na juljski fronti običajno delovanje artiljerije, patrol in letalcev. Prošlo noč je eno naših letalskih brodovj obstrlevalo železniške naprave v bližini Sežane. Sovražni letalci so obmetali z bombami Fogliano in Zagraj ter povzročili nekaj škode.

Italijansko poročilo.

4. majnika. — Na trentinski fronti je bilo delovanje artiljerije posebno živahno na Pasubiju, v astiški in Travinjski dolini. Na nekaterih krajih je sovražnik uporabljal granate z zadržujočimi plini. Na juljski fronti običajno delovanje artiljerije, patrol in letalcev. Prošlo noč je eno naših letalskih brodovj obstrlevalo železniške naprave v bližini Sežane. Sovražni letalci so obmetali z bombami Fogliano in Zagraj ter povzročili nekaj škode.

Oločilni boj med rusko vlado in delavsko-vojaškim svetom.

Demonstracije v prilog provizorični vladi. Koaličnijski kabinet na vidiku.

PETROGRAD, 5. (Agencija. — Kor.) Do poznega večera so trajale množestvilne demonstracije v prilog provizorni vladi. Pred poslopijem ministrskega sveta je govorilo več govornikov ogromni ljudski množici, ki se je bila zbrala tamkaj, med njimi ministra Miljukov in Singarev ter predsednik dume Rodzjanko. Miljukov je izjavil: Miljukov, ki je bil z Gučkovim eden upraviteljev revolucije, ki je razkrinjal Stürmerja, ne bo nikdar izdajalec svoje domovine. Svoje mesto zapusti le po sili. Besede je množica toplo odobraval. Nato je govoril Rodzjanko o

Porazdelitev nemških strank v politične kategorije.

III. Prehajamo k tretji kategoriji avstrijskega nemštva. Sumarična sodba o teh ljudeh bi bila: »dobri ljudje, ali slabi politični muzikanti!«

Pišajo vam sentence, ki človeka vesele v dušo, ker vzbujajo mnenje, da ti ljudje imajo pravilno razumevanje avstrijskega narodnostnega problema in pravi smisel za edino možno srečno njega rešitev. Verovatno moramo, da ni v njih nikake animoznosti proti nemškemu življu v državi, da cejujo slovanski živeli in njegovo

sovražniku, ki ogroža svobodno domovino, in je opominjal narod, naj se vojuje do zmagovitega konca, vredno velikega ruskega naroda. Pozive vseh govornikov je množica sprejemala z odobravanjem. — Popoldne se je vršila seja delavskega in vojaškega sveta. Do odločitve ni prišlo. Posvetovanje se bo jutri nadaljevalo. Dosedaj se zdi, da obstoji edinstvo glede sestave koaličnijskega ministrstva.

PETROGRAD, 3. (Kor.) Ob 10 zvečer so se sestali v Marijini palači člani provizorične vlade in izvrševalni odbor delavskega in vojaškega sveta v skupni seji. Da razpravljajo o zadnji notii kabineta glede vnane politike. Tokom odnora je nastopil Miljukov, ki je imel nagovor na množico. Izjavil je: »Ko sem izvedel, da bodo nastopili danes manifestanti z zastavami z napisi »Doli z Miljukovom«, se nisem bal za Miljukova, ampak za Rusijo. Razmoirival sem, ako je ta napis mnenje večine državljanov, kak mora biti potem položaj Rusije? Kaj bodo rekli poslanski nosivi alirancev? Se danes bi pošiljali na svoje vlade brzojavke, da je Rusija izjala svoje alirance in se črtala iz liste aliranih držav. Provizorična vlada se ne more postaviti na to stališče. Zagotavljam Vas, da bova provizorična vlada in jaz kot ministier vnanih stvari branila stališče, glede katerega se nihče ne more drzniti trditi, da je Rusija zagrešila izdajo. Rusija ne bo nikdar privolila v posebni mir.«

PETROGRAD, 4. (Petrograjska brzojavna agencija. — Kor.) Eksekutivni odbor delavskega in vojaškega sveta se je sestavil iznova, da zavzame svoje stališče napram notii provizorične vlade zaveznikom. Tokom seje je bil izvrševalni odbor obvešččen, da je veliko število delavcev nekaterih delavric in tovaren v predmestjih zapustilo delo ter da z zastavami na čelu korakajo proti sredini mesta, da zahtevajo odstoj vlade. Takoj se je stvorila provizorna vlada ugodna impozantna demonstracija in so nje udeležniki krenili proti udeležnikom vladi sovražne demonstracije. Pristaši vlade so pričeli nasprotno stranko, med katero se je nahajalo več s puškami oboroženih delavcev, opominjati, da naj podpira vlado. Med pogajanjimi je začel nekak prenapetost med vladnimi pristajki trgati zastave, na kateri so bili napisi »Doli z vlado«, vsled česar so omenjeni oboroženi delavci oddali nekoliko streljiv, ki so zahtevali več žrtve. Izvrševalni odbor je odposlal takoj svoje zastopnike v mesto, da se prepričijo nadaljni spopadi in se pozovete obe skupini, da potprite in počakate izida pogajanj med provizorno vlado ter delavskim in vojaškim svetom.

Demonstracije v Odesi.

AMSTERDAM, 4. (Kor.) Tukajšnji listi objavljajo naslednje vest londonskih »Times« iz Odesa: 1. majnika so se vršile tu velkanske politične demonstracije, katerih se je udeležilo najmanje 150.000 oseb. Izpoved, ki se je pričel ob 8 zjutraj, se je pomikala še vedno po ulicah, ko se je že zelo mračiti. Na zastavah je bilo videti napise: »Hočemo demokratsko republiko! Svetovni mir! Dajte nam zemljišče in osemurni delavnik!«

AMSTERDAM, 4. (Kor.) Londonske »Times« poročajo iz Odesa, da v tamošnjih izobraženskih krogih vedno bolj prevladuje želja po zvezni državi z avtonomnimi državami, približno po ameriškem vzoru, ker bi ta oblika najbolj odgovarjala zahtevam različnih narodnosti.

Nemiri v Italiji.

LUGANO, 4. (Kor.) Med celo vrsto vesti o nemirih zaradi pomanjkanja živil v Italiji so one s Sardinije tako učinkovale, da je bilo tudi tjakaj treba odposlati člane vlade.

Ladje grške provizorne vlade.

SOLUN, 3. (Havas. — Kor.) V smislu odloka francoske vlade sta bila dva grška rušilca izročena provizorni vladi. Imela bosta grške častnike in možto na krovu ter prevzajata občevarje provizorne vlade s podrejenimi ji otoki.

Dunaj za spominsko knjigo o cesarju Francu Jožetu I.

DUNAJ, 5. (Kor.) Dunajski občinski svet je sprejel predlog občinskega svetvalca Tobole, da naj se dovoli za izdajo spominske knjige o pokojnem cesarju Francu Jožetu I. znesek 260.000 kron.

Porazdelitev nemških strank v politične kategorije.

III. Prehajamo k tretji kategoriji avstrijskega nemštva. Sumarična sodba o teh ljudeh bi bila: »dobri ljudje, ali slabi politični muzikanti!« Pišajo vam sentence, ki človeka vesele v dušo, ker vzbujajo mnenje, da ti ljudje imajo pravilno razumevanje avstrijskega narodnostnega problema in pravi smisel za edino možno srečno njega rešitev. Verovatno moramo, da ni v njih nikake animoznosti proti nemškemu življu v državi, da cejujo slovanski živeli in njegovo

pomembnost za državo, da res žele mirnega življenja med narodi, da ni v njih prav nič tiste nacionalne prevzetnosti in samopoveljevanja, ki dela radikalno nemštvo tako odijozno, tako izzivalno in tako ogroževalno za druge narodnosti. Ta tip avstrijskega nemštva zastopa n. pr. list »Rundschau«. Ta list piše v zadnje čase v vseh možnih varijacijah ogorčene in z argumenti zasoljene epistole proti narodnemu šovenstvu, narodnemu demagoštvu, proti nacionalno-hegemonijski pohlepčnosti, ter z vso vneto pedlira za znošnjivost, za mir med narodi, za skupno blagoslovljeno delo.

Kakor tvorijo sedaj vsi narodi — piše — eno samo trdno, nepremagljivo fronto na bojiščih, istotako soglasno hočejo za čase po vojni — medsebojnega miru, da bodo živeli »drug poleg drugega, drug z drugim in ne drug nad drugim.« Velesterne opomine piše tudi na naslov nemškega nacionalizma, kakor se pojavlja v sedanjih odurnih oblikah narodne ireznošnjivosti. Svavi Nemce, naj uvažujejo narodnostno sestavo države, učij jih, »da se pravi nacionalizem kaže v ljubezni do lastnega naroda in v pravičnosti do drugih, da do sporazuma od naroda do naroda more priti edino le na podlagi demokratizma, narodne avtonomije in socialne pravičnosti!«

Kdo ne bi pritril? Saj to so naše misli, naše ideje. Saj ravno mi pišemo in kličemo vedno, naj se na teh principih uredi notranje življenje v državi! Saj to je ravno naš program, program slovanskih plemen v monarhiji! Poleg drugih hočemo živeti po zahtevani pravičnosti in enakosti in ne nad drugimi, kot hegemoni ali privilegiranci.

Glede premis za rešitev avstrijskega problema smo torej v polnem soglasju s tem nemštvo tretje kategorije. Ali, čim prihaja v razpravo način praktične izvedbe lepih in veljavnih principov, gremo že narazen in smo v navskrižju, ker se takoj kažejo — slabe politične muzikante. Ob vsej dobri in poštenu volji se ne morejo odločiti in povzpeli do dobrega in energičnega dejanja, ki bi edino moglo dati to, po čemer streme tudi oni in kar vedno naglašajo: državno misel, ki bi jo sprejeli vsi narodi!

Razpravajo se radi »narodnih krvavih kupčij«, ogorčeni so radi »hujskanja plemena proti plemenu; očitajo narodom — vsem! — pomanjkanje državne misli; hudujejo se nad »nacionalnim šovenstvom« — vseh; priporočajo vsem podrejanje svojih posebnih stremiljenj skupni blaginji. Zastopniki vseh narodov naj se združijo za služno delo za gospodarsko blaginjo, demokratiziranje državnega organizma in obsežne socialne reforme.

Ne da bi hoteli oporekati — Bog ne daj! Vse to so veliki, važni cilji. Vse to so naloge, ki se jim moramo vsi posvečati, ker drugače ne more priti vsespunkni avstrijski problem do srečne in definitivne rešitve! Soodločilne važnosti je vse to, ali ni — vse! Se več: ti ljudje se izogibljajo — glavnemu. Njihova zmeta je v tem, da si domnevaajo, da morejo enostavno potisniti v stran nacionalni moment, da morejo abstrahirati od narodne zavesti in čustvovanja narodov! Avstrijski problem hočejo reševati, državo obnovljati, preurejati in pomladiti preko te neodklonjive — povdarjamo: neodklonjive! — etične potence! Njihova velika in usodna pomanjkljivost je: da nimajo jasnega in pravičnega koncepta o narodnostnem vprašanju, da nimajo smisla za evolucijo v narodih od vzdrmljenja narodne zavesti sem, da ne razumejo narodne psihe, narodne duše! Zato padajo v usodno zmeta, da hočejo narode zbrati okolo državne ideje, a prezirajo tako rešitev, ki bi edina dala narodom vsebino resnične — državne ideje: v čutu in zavesti popolne varnosti za svoj obstanek in primerne soodločujoče veljave v državi! V usodni zmeta so, ko zahtevajo, naj bi narodi svoja »posebna stremiljenja«, narekovana od žive narodne zavesti, od zavesti svoje veljave in svojih pravic, podredili »državni misli«, ki je faktično ni in ko je more dati ravno in edino le popolna in brezpogojna zadovoljitev nacionalnih stremiljenj! V tej zmeta napravljajo hudopogreško, da ne razlikujejo, da mečejo kar v en koš vsak nacionalizem: tako tistega odurnega, ki zasleduje sebične in pogoltno gospodarske cilje, kakor tistega opravičnega, vznešenega in plemenitega, ki se bori za zakonita in naravna nacionalna prava — za življenje! Tako borba, — pa naj je še tako odločna — ne ovaja šovenstva! Šovenističen je tisti nacionalizem, ki zahteva nad mero, ki mu gre, ki hoče druge podrejati — ne kakli skupni ideji, marveč le svoji sebičnosti in megalomanstvu. Tip te tretje kategorije avstrijskega nemštva je tudi avktor članka v publikaciji »Der österreichische Volkswirth« (glej večerajšnji »Edinost«), ki piše lepe misli in ovažja pošteno in dobro hotečo dušo, a vendar govori Nemcem na dušo, da se s preuredbo Avstrije »zagotoviti le polovico potrebnih nemških zahtev«. Obe-ta torej Nemcem nekaj kompromis med pogoltnostjo radikalizma in silo »razvoja

razmer« da-si sam izpoznava, da se je ta razvoj »pokazal močnejši, nego pa »malomeščanski ideal« Nemcev!

Tudi tako ne pojde in tudi ta metoda nemštva tretje kategorije ne dovede do prave rešitve avstrijskega problema! — Prazna je misel, da bi narodno zavetni in vzbujeni narodi privolili komu pa bi bilo tudi polovico tega, kar mu ne dre v državi! Nikdar ne dovede, da bi posebna narodna stremiljenja ene edine narodnosti pomenjala »potrebo«, ker v resnici potrebno je le, da se stremiljenja vseh spravijo v sklad. Ta skladnost pouda vsebino avstrijski državnii ideji! Smisla, udanosti ljubezni in zvestobe do skupnosti ne more biti v narodih, ako jim državna uredba ne da čuta absolutne varnosti za svoj obstanek, ako se morajo od dneva do dneva bati, da jim pridejo nova ogorčenja njihove ekzistence. Pozivi k skupnemu delu le za »splošno blaginjo«, za »gospodarsko blagostanje«, za »demokratiziranje državnega organizma«, za »socialne reforme« — so pač umestni in naj bi ne zgrešali učinka pri narodih, ki so nacionalno saturirani, zavarovani na vse strani in za vse čase; pri narodih pa, ki nimajo še take varnosti, igra nacionalni moment prvo in glavno vlogo. O tem nas učij vsa avstrijska zgodovina, nas uče izkušnje v avstrijskem parlamentu, kjer ne more priti do zdravega in za uspešno parlamentarno življenje edino sposobnega razvrščanja po političnih principih, marveč se vkljub vsem sicer od vseh pripoznavanim gospodarskim, kulturnim in socialnim potrebam stranke razvrščajo po narodnosti!

Vzroke temu naj bi končno razumelo tudi avstrijsko nemštvo tretje kategorije! Ne zadošča želja po mirnem življenju med narodi, ampak ustvariti treba pogoje za tako življenje v narodnostno mešani državi: z uveljavljenjem absolutne nacionalne pravičnosti in enakopravnosti. Nacionalni moment se ne da enostavno potisniti v stran in narodnega vprašanja ni spraviti drugače s pota, nego s tem, da se je reši radikalno in končno — veljavno v smislu narodne pravičnosti!

To naj si zapomnijo Nemci tretje kategorije in naj se že enkrat povzdignejo nad nade, ki se ne morejo uresničiti. Če res žele miru med narodi, naj vedo, da ni dovolj, da natežajo ustnice, marveč da se mora tudi — res zvižgati pesem k prave-mu delu za doseg narodnega miru. Oni pozivljajo narode, naj črpijo pouka iz dogodkov (»sumlerno« pravijo); ali uče naj se tudi — propovedniki sami! Dobri ljudje, dobro hoteči — prav! Ali postati morajo tudi dobri politični muzikanti!

Razne politične vesti.

Internirani in konfinirani poslanci so že svobodni. V zadnji konferenci načelnikov parlamentarnih strank je naznanil zbornični predsednik dr. Sylvester, da so bili doslej internirani, oziroma konfinirani poslanci že izpuščeni v svobodo, da se jim tako omogoči udeležba pri zborničnih prava-h. Ti poslanci so: zbornični podpredsednik baron Malfatti, dr. Conci, Gentili, dr. Tresić-Pavičić in dr. Cingrija.

Predsedniško vprašanje v parlamentu. — Poslanski mandati. Kakor se poroča z Dunaja, se je v konferenci pri zborničnem predsedniku dr. Sylvestru 3. t. m. razpravljalo predvsem o predsedniškem vprašanju. Izrekla se je zaupnica dr. Sylvestru, ki pa je odločno izjavil, da ne sprejme zopetne izvolitve. Nato je izjavil načelnik nemškega Nationalverbanda dr. Gross, da bo Nationalverband imenoval kandidata za predsedniško mesto, namreč post. Doberniga. Posl. dr. Korosec se je izrazil proti Dobernigovi kandidaturi. (V tem se je Dobernig že odredel kandidaturi in kandidira Nationalverband dr. Grossa samega.) Konferenca se je nato bavila z vprašanjem izpremembe zborničnega poslovnika. Sklenila je izvolitev sedmero-clanskega odseka, v katerem so zastopane vse velike zbornične stranke. Odseku se je naložilo, da naj ponovno prouči v zadnjem zasedanju po poslovniskem odseku izdelani načrt poslovnika in stvar reši takoj hitro, da bodo še pred sestankom državnega zbora tudi klubi mogli zavzeti svoje stališče napram načrtu. Upa se, da se bo že v prvi seji mogel sprejeti dogovorjeni načrt. Glede poslancev, ki so bili zpleteni v politične afeze, se je, kot se je sporočilo konferenci načelnikov, že našel izhod tako, da bodo oni, ki so še v posesti svojih mandatov, mogli izvrševati mandate. S slovanske strani se je potem tudi sprožila misel, da se tudi zadeve onih poslancev, ki so izgubili svoje mandate, urede na kak način, da se ne bo treba vsekupni zbornici baviti s temi stvarmi.

O Plehanovu, čegar se omenja od časa ruske revolucije, čitamo sledeče: Plehanov, ki je živel mnogo let v pregnanstvu, je imel vstopiti v novo rusko vlado kot minister javnih del. Zapustil je Rusijo pred 40 leti. Bil je slušatelj inženirske šole v Petrogradu, ko se je postavil socialističnemu gibanju na čelo. Nekega dne so se pojavile mnoge številne mase na ulicah glavnega mesta, ki jim je prednjačil neki Rus z zastavo v roki z napisom: »Svoboda in domovina!« Bil je — Plehanov, ki

je bil z drugimi radi tega izgnan v Sibirijo, od koder pa se je mlademu dijaku posrečilo pobegniti. Čeprav je stalno bival v inozemstvu, je bil vendar priznani vodja ruskih socialistov, posebno onih, ki so pristajali k Marxovi šoli. Mnogo let je živel v St. Remu v Italiji, kjer je posegal tudi v notranje politične razmere, ter je vodil glasovito polemiko z italijanskimi voditelji sindikalistov Labriolom in Leonom. V Italiji je pripadal k najvzvišenim osebam tujcev.

Tudi danes je Plehanov uvaževana oseba v Rusiji. Posrečeni prevrat mu je odprl pot za povrnitev. Igra važno vlogo, ali ne v tistem smislu in v tistih smereh, kakor bi bilo pričakovati po njegovi prošlosti. Oddaljen se je od Marxovih načel. Danes je Plehanov glavni nasprotnik Lenjina, ki je najglasnejši in najprepričanejši nasprotnik nadaljevanja vojne in ki je danes precej osamljen. Naglašati treba to dejstvo radi pravičnega presojanja vprašanja, ali nas je ruski prevrat res približal miru in ali ima ruski prevrat z ozirom na to vprašanje tisto pomembnost, ki jo mu pripisujejo socialno-demokratski pozdravi iz Avstrije in Nemčije. Bog dal, da bi nas prihodnji dogodki poučili, da smo bili v zmoti! Prav radi in s srčnim zadovoljenjem bomo priznavali, da smo se motili. Toda malo imamo nade, da bi morali skoro izreči to: zgrešili smo! Plehanov, ki ima danes za seboj ruske socialiste, je priobčil v »Ruskem Slovu« izjavo: »Ako bi proletarijat odrekel provizorični vladi svojo podporo pod pretvezo, da je to vlada buržoazije, bi le izredno povečal nade protirevolucije. Če tudi v naši deželi še živi reakcionarni Katilina in poizkuša intrige, pa stoji nemški Hanibal pred našimi vratmi. Tega moramo vreči ven na vsak način, ker to bo pomembno zmago naše mlade svobode. Zmagonosna Nemčija se ne bo obotavljala, da nam vsili svoj gospodarski jarem in da obnovi stari politični režim. Ruski proletarijat bi bil slep, ako bi ne videl te nevarnosti«. Nadaljevalje obdoljuje Plehanov nemškega socialnega demokrata Scheidemanna, da je zvest sluga nemškega kancelarja Bethmann-Hollwega, ki da je z dušo in telesom udan nemškemu imperijalizmu, ter da želi, da bi se ruski proletarijat sedaj ločil od napredne buržoazije. Izolacija proletarijata bi oslabilo Rusijo in nje obrambno silo in to, da hoče Scheidemann Plehanov končati: »Preveč imperijalist je (Scheidemann namreč) ter gleda na ruski narod od gori doli, in ne stavlja si vprašanja, ali ne bi taktika, ki jo hoče vsiliti ruskim delavcem, prinesla škodo naši svobodi.«

Podali smo te citate, ki ovajajo sedanje mišljenje Plehanova. Temu naglašanju izmišljenih nemških načrtov je le namen, da povzdigne vojno razpoloženje v Rusiji. Izmišljenih — smo rekli. Kajti od mero-dajnih nemških strani so že padle slovesne izjave, ki so odločno odbile ne le tako podtikanje osvojevalnih načrtov proti Rusiji, marveč tudi namena za kako vmešavanje v notranje stvari Rusije. Povod za tako sumničje so dala sumničja, čes, da hoče Nemčija izsiliti vzpostavo prejšnjega avtokratskega in absolutističnega režima. A Plehanov je danes važna oseba v Rusiji. Kdor hoče danes slediti dogodkom v tej veliki državi, mora zasledovati besede in korake Plehanova. Naj se sodi moža in njegove nazore tako ali tako, dejstvo je vendar da je ta oseba barometer, ki kaže na vreme v ruski socialni demokraciji, v vsem gibanju velike zgodovinske evolucije v ruski državi in v ruskem narodu. In ta barometer kaže danes, da se ne motimo — mi, ko le s skepticizmom pričakujemo mirovne konference v Stockholmu.

KAJ DOBIMO TA TEDEN?

Ta teden, od 7. majnika do 12. majnika, (15. razdeljevanje), se bodo mogla (proti preščipljenju št. 15. izkaznice za živila) dobiti naslednja živila in drugi predmeti aprovizacijske komisije in sicer na eno osebo:

- KORUZNA MOKA.**
¼ kg koruzne moke po 80 vin. kg.
- TESTENINE.**
¼ kg testenin po K 176 kg.
- SUHE ČESPLJE.**
¼ kg suhih čespljev po K 3'60 kg.
- MARMELADA.**
¼ kg marmelade po K 4'— kg.
- SIR.**
60 g (6 dkg) eidamskega ali holandskega sira po K 9 kg. Največ se ga bo moglo dobiti 42 dkg.
- SUHO ZELJE.**
10 dkg suhega zelja po K 4 kg.
- JULIENNE (Posušena zelišča).**
5 (pet) dkg julienne (posušenega zelišča za juho) po K 5 kg.
- SUHA ČEBULA.**
5 dkg suhe čebule po K 16'80 kg.
- 5 dkg 84 vin.
- JAJCA.**
5 (pet) jajc na osebo in teden po 22 vin. eno.
- BELA MOKA ZA KUHO.**
Proti izročitvi odrezkov izkaznice za kruh in moko, glasečih se na 250 g (25 dkg), neodtrganih od izkaznične matice in veljavnih za čas od 28. aprila do 11. majnika t. l., ter proti istočasnemu izkazu z izkaznico za živila (izkaznice za javne kuhinje so tedaj izključene) se bo moglo tekom tega razdeljevanja v vseh lokalih, kjer se razpečavajo živila aprovizacijske komisije, obenem z drugimi živila dobiti 25 dkg (¼ kg) bele moke za kuho po K 1'— kg.
- CIKORIJA.**
Na izkaznice z enim do treh odmerkov se bo moglo dobiti po 20 dkg, na izkaznice s štirimi in več odmerki pa po 40 dkg cikorije po K 4'40 kg, (20 dkg 88 vin., 40 dkg K 176).
- COKOLADA (prvovrstna).**
Na izkaznice z enim in dvema odmerkom se bo moglo dobiti po ¼ kg, na izkaznice s tremi in štirimi odmerki po ½ kg, na izkaznice s petimi ali več odmerki pa po ¾ kg čokolade po K 20 kg.
- POSUŠENI SLANIKI.**
1 komad 80 vin.; na eno izkaznico za živila se zamore poljubno dobiti enega do

Šesto avstrijsko vojno posojilo.

Avstrija se pripravlja na 6. vojno posojilo, ki je razpisano zopet na dva načina; davka prosto 5½% amortizacijsko državno posojilo in desetletne 5½% davka proste državne zakladnice. Podpisovanje je določeno za čas od 10. majnika 1917, do 8. junija 1917, opoldne. Subskripcijska cena znaša za državno posojilo 92 K 50 v., za desetletne 5½% državne zakladnice 94 K. Amortizacijsko državno posojilo se bo vračalo v letih 1923.—1957. na podlagi žrebanj, ki se bodo od 1922. vršila vsako leto oktobra meseca. Vračalo se bo po nominalni vrednosti po 100 K brez vsakega odbitka vsak 1. aprila po žrebanju. Kakor je razvidno iz prospekta, uživa tudi 6. vojno posojilo vse tiste prednosti, kot so jih imela prejšnja vojna posojila. Pri obeh načinih vojnega posojila se priznava vsakemu podpisovalcu povračilo 50 vin. za 100 K, tako da se zniža podpisovalna cena amortizacijskega državnega posojila na 92 K in cena državnih zakladnic na 93 K 50 vin. za vsakih 100 K nominalne vrednosti. Pri amortizacijskem dr-

žavnem posojilu uživajo podpisovalci poleg tega še posebno prednost, da jim pridejo v dobro 5½% kuponse obresti za en mesec t. j. 45 vin. za vsakih 100 K. Ta prednost tiči v tem, da se podpisovalcu računajo delne obresti od 5½% šele od 1. majnika, ko teko kuponse obresti že od 1. aprila 1917. Rentabiliteta 5½% drž. posojila je različna, če je izžrebano prej ali pozneje, v vseh slučajih pa nad vse ugodna, kakor se vidi iz naslednjih števil. V slučaju izžrebanja v prvem letu t. j. l. 1923. pride na 7'29%, l. 1927. na 6.69%, l. 1932. na 6'39%, l. 1937. na 6'25%, l. 1942. na 6'17%, l. 1947. na 6'13%, leta 1952. na 6'09% in l. 1957. na 6'07%.

Rentabiliteta državnih zakladnic znaša 6'04%. V času med 5. in 6. vojnim posojilom so se gospodarske razmere v naši državi ohranile v polni moči. Vojna, ki jo moramo vevati proti številnemu sovražniku, nam nalaga velike žrtve, vendar ni več daleč čas zmagae. Zato je dvojno resna in sveta dolžnost, da vsi prihitimo in damo državi na razpolago pomožna sredstva, ki jih potrebuje do konca teškega boja. S svojo udeležbo pri podpisovanju 6. vojnega posojila hočemo našim sovražnikom, ki čakajo na vsak znak slabosti, da pri svojih narodnih hranjajo goljufivo upanje na njihovo zmago in izsilijo nadaljevanje vojne, jasno pokazati, da je Avstrija ne samo na bojiščih, marveč tudi na gospodarskem polju močna in nepremagljiva.

Aprovizacijske stvari. GOVEJE MESO.

Kakor je bilo že objavljeno, se danes nadaljuje prodaja govejega mesa proti modri izkaznici št. 1. In sicer morejo danes priti na vrsto vsi odjemalci prodajalen prov. komisije brez ozira na številko živilske izkaznice, torej ne samo odjemalci prodajalen aprovizacijske komisije z živilskimi izkaznicami št. 551 do 1100, kakor je bilo prvotno določeno.

Razen večeraj objavljenih mesnic bodo prodajale to meso tudi naslednje mesnice: Paronitto, Piazza Caserma 6, Taverna, Piazza Ponterosso 4, Simonetta, ul. Legna 4, Malusa, ul. Parini 15, Zadnik Piazza S. Giovanni 6, Rocco, ul. S. Marco 2, Rizzian, ul. dell' Istria 76, Cadornini, ul. nadvojvode Josipa 11.

DOMAČE VESTI.

Seja odbora političnega društva »Edinosti«. Opozarjamo ponovno na sejo odbora političnega društva »Edinosti«, ki se bo vršila jutri, v ponedeljek, ob 3½ polpodne v prostorih uredništva »Edinosti«. Gospodje odborniki, namestniki in bivši deželni poslanci so naprošeni, da se kolikor mogoče polnoštevilno in točno ob določeni uri udeležijo seje.

Okrajni glavar conte Dandini — namestnik vladnega komisarja za Trst. Namestnik je dodelil okrajnega glavarja Ernesta conte Dandini de Sylva v poslovanje sekijskemu načelniku dr. pl. Hirschu, ki mu je poverjeno cesarsko komisarstvo v Trstu, in ga imenoval za njegovega namestnika.

Opdolk vladnega komisarja v Trstu. Kakor smo sporočili včeraj, je dosedanji vladni komisar za Trst, dvorni svetnik pl. Krekich-Strassoldo pl. Treuland, opdolk s tega mesta in pridoddeljen namestniku sedaj v Opatiji. Mi nimamo razloga, da bi žalovali radi odhoda tega moža s tako važnega mesta.

Predem sem odpotoval iz Pariza, sem se preoblekel in sem obleko, ki sem jo imel na sebi prejšnji dan, v vsej hitrici vteknil v potno vrečo. Ko sem dospel v Blois, sem odprl vrečo, da vzamem iz nje obleko. Mislite si, kako sem se začudil, ko sem opazil tukaj-le pod desnim rokavom velik krvav madež, ki mi je pokvaril ves obšiv.

Sodnik je zopet hotel pripomniti nekaj, a de Lozeril se ni dal prekiniti, temveč je hitro nadaljeval:

Da, gospod de Badière, vem, kaj hočete reči. Zakaj nisem takoj pisal v Pariz, kaj ne? Stvar je bila popolnoma enostavna. Jaz, ki so me prištevili med najhrabrejše, bi bil moral priznati, da samo zato nisem pomagal ranjencu, ker me je obšel tak nespameten strah, da sem pobegnul. Zato sem molčal o dogodku in sem dolgo časa, a vendar popolnoma zama-

iskal po onih redkih časopisih, ki so nam prihajali iz Pariza v Blois, kake vesti, ki bi mi bila na kak način pojasnila skrivnostni dogodek na otoku Saint-Louis. Končno sem si mislil, da je moralo biti vse skupaj Cartouchevo delo. Zato sem tudi upal, da je Cartouche, ko ste ga vso noč zasiljavali, med onimi mnogoštevilnimi razkritji o nezanih zločinih, povedal tudi kaj o umoru, ki se je zgodil pred dvema letoma le nekoliko korakov od zadnje strani te palače.

Ne, Cartouche mi ni razkril ničesar o kakem zločinu na otoku Saint-Louis, — je dejal gospod de Badière po kratkem premišljevanju.

In vendar se je zgodil ta umor, — je trdil vztrajno de Lozeril, — in prepričan sem o stvari tem bolj, ker sem tako odkril na sebi neko prav posebno last-

nost.

— Kakšno?

— Navadno spomini sčasoma oslabe ali tudi celo izginejo popolnoma. Pri meni pa je imel čas ravno nasproten učinek. Spomin na ta dogodek, ki se je vzbudil v meni izpocetka le nejasno, mi je tekom mesecev postajal vedno jasnejši in življeji. Celo poteze umorjenčevega obraza so se mi sčasoma vrnile v spomin tako jasno, da jih sedaj čisto natančno vidim pred seboj.

Ko je zasiljal te besede, se je sodnik zdrznil. Vstal je in vprašal živahno:

— Ali pa ste tudi popolnoma prepričan o tem?

— Da, — je odgovoril de Lozeril, začuden zaradi razvnetosti drugače tako mirnega sodnika.

— Colard, prinesi svečo! — je ukazal gospod de Badière.

štiri slanike, ali v nobenem slučaju ne več kot štiri komade.

OLJE.
Na vsakih 6 (šest) odrezkov oficijelne izkaznice za maščobe, veljavnih za čas od 7. do 13. t. m., dobe odjemalci proti izkazu z izkaznico za živila eno izkaznico (št. 3) za olje ter morejo nanjo do vštete sobote, 19. t. m., v običajnih prodajalnih dobiti ¼ litra navadnega olja po K 13'60 liter (¼ litra K 170).

DOPOLNILNE IZKAZNICE ZA MAŠČOBE.

Dotične osebe, ki opravljajo težko delo ter imajo zato pravico do dopolnilne izkaznice za kruh in do dopolnilne izkaznice za maščobe z odrezki, zaznamovanimi s črko S, dobe proti izročitvi odrezkov te poslednje izkaznice, veljavnih za čas od 7. majnika do 13. majnika, dopolnilno izkaznico s št. 16. ter morejo nanjo do vštete sobote, 19. majnika t. l., v običajnih prodajalnih dobiti 3 (tri) dkg slanine. Dopolnilne izkaznice št. 15. veljajo do vštete sobote, 12. t. m.

SVINJINA.

V torek 8. majnika t. l., se prične prodajati svinjina proti izročitvi oranzno-črnih izkaznic (11. izdaja), ki so že v posesti občinstva. Prodajala se bo pri vseh slaninarjih in sicer na izkaznice od št. 1 do št. 20.000 A, B, C, D, E, v torek 8. majnika, na izkaznice od št. 10.001 do št. 20.000 A, B, C, D, E, v sredo 9. majnika, A, B, C, D, E, v četrtek, 10. majnika. Kdor bi iz upoštevanja vrednega vzroka ne mogel kupiti svinjine določenega dne, jo more dobiti popolnoma izjemno v soboto, 12. majnika. Vsaka oseba ima pravico, da dobi na eno oranzno-črno izkaznico 20 dkg vsoljene svinjine po K 4'40 kg.

IZKAZNICE ZA SVINJINO.

Tekom tega razdeljevanja dobe odjemalci tudi izkaznice (modre barve) za svinjino (12. izdajo).

SALAME.

Pri vseh slaninarjih se bo nadaljevala prodaja salam (Plockwurst) po K 14 kg. Odjemalci se morajo izkazati z izkaznico za živila ter ne morejo dobiti več kot ¼ kg salam (na eno izkaznico za živila).

SARDINE V SKATLJAH.

Na izkaznice z enim do treh odmerkov se bo mogla dobiti po ena škatlja sardin (v olju), na izkaznice s štirimi ali več odmerki pa po dve škatlji, in sicer po K 3 škatlja.

NAMOČENA POLENOVKA, VSOLJENE SARDELE IN ZGOMBRI.

Nadaljevala se bo tudi prodaja namočenih polenovke, vsoljenih sardel in zgombrov in sicer na običajnih mestih.

VŽIGALICE.

Dobivale se bodo tudi švedske vžigalice, ali ne več kot 8 škatljic na izkaznico, in sicer po 6 (šest) vin. škatljica.

OTROCI CIRIL-METODOVIH ŠOL V TRSTU PRIREDE POD VODSTVOM SVOJEGA UČITELJSTVA V PONEDELJEK, 21. MAJNIKA 1917, V DEŽELNEM GLEDALIŠČU V LJUBLJANI GLEDALIŠKO PREDSTAVO NA KORIST: GORIŠKIM BEGUNCEM, V VOJNI OSLEPELIM KRANJSKIM VOJAKOM IN DRUŽBI SV. CIRILA IN METODA V LJUBLJANI.

Sporod. 1. J. Haydn: Cesarska pesem, orkester. 2. * : Prolog, deklamacija. 3. J. Ribičič: V kraljestvu pačkov, bajka s petjem v treh dejanjih. Uglasbil Ivan Grbec, pevske točke spremlja orkester. Začetek točno ob 8 zvečer. Podrobnosti objavimo tekom tedna.

Tržaški kruh naj ostane v Trstu. Prejel smo: Kruh iz Trsta odnašajo razne ženske, in ga potem v okolici prodajajo, po visoki ceni. Pretekli teden so ga prodajale v koprski okolici po tri in štiri krošne kilogram. Skritega pod obleko ga odnašajo vsak dan v veliki množini. Uvede naj se pri odhodu parnikov preiskava, da neha to izkoriščevanje in da ostane tržaški kruh v Trstu, ker ga je že tako malo.

Tobak za predmestne okraje. C. kr. finančna direkcija javlja, da se v sredo, 9. t. m., prične prva oddaja tobaka na podlagi tobačnih izkaznic za šest predmestnih okrajev. Vsak, kdor poseduje izkaznico, zamore v teku 5 dni proti pokazanju tobačne izkaznice dobiti tobaka v najvišji vrednosti 6 (šestih) kron in sicer pri oni tobačni trafiki, kateri je priredjen, kar je razvidno nižje doli. Odrezek št. 1 loči tobačni trafikant sam ter ga pridrži. Na podlagi že ločenih odrezkov se ne odda tobaka. Posestniki izkaznic se pridelijo posameznim trafikam na sledeči način:

I. okraj (Carbola zgornja in Škedenj)

(tobačne izkaznice vijoličaste barve). Tobačna izkaznica št. 1 do vštveši 87 Carbola zgornja št. 131, 88—174 Carbola zgornja št. 582, 175—261 Carbola zgornja št. 52, 262—348 Škedenj št. 227, 349—418 Carbola zgornja št. 539, 449—508 Carbola zgornja št. 330, 509—573 Škedenj št. 416, 574—638 Škedenj št. 372, 639—694 in 785—796 Škedenj št. 132, 897—961 Škedenj št. 1216, 962—981 in 1009—1025 Škedenj št. 640.

II. okraj (Sv. M. Magd. zgornja in spodnja), (tobačne izkaznice bele barve). Tobačna izkaznica št. 1 do vštveši 146 Sv. M. Magd. zgornja št. 3, 147—248 Sv. M. Magd. spodnja št. 7, 249—316 Sv. M. Magd. zgornja št. 24, 317—384 Sv. M. Magd. zgornja št. 505, 385—452 Sv. M. Magd. zgornja št. 302, 453—520 Sv. M. Magd. spodnja št. 1, 521—588 Sv. M. Magd. spodnja št. 519, 589—656 Sv. M. Magd. spodnja št. 287, 657—724 Sv. M. Magd. spodnja št. 95, 725—739 in 785—837 Sv. M. Magd. spodnja št. 154, 838—885 Sv. M. Magd. spodnja št. 1838.

III. okraj (Kjadin, Rocol in Lonjer), (tobačne izkaznice sive barve). Tobačna izkaznica št. 1 do vštveši 94 Rocol št. 228, 95—188 Rocol št. 196, 189—282 Rocol št. 263, 283—322 in 337—354 Kjadin št. 748, 355—414 Kjadin št. 727, 415—474 Kjadin št. 175, 475—534 Rocol št. 1071, 535—594 Rocol št. 683, 595—656 Rocol št. 657—718 Rocol št. 9, 719—780 Rocol št. 342, 781—794 in 897—945 Lonjer št. 1130, 946—957 in 1009—1059 Lonjer št. 75.

IV. okraj (Vrdela in Kolonja), (tobačne izkaznice modre barve). Tobačna izkaznica št. 1 do vštveši 170 Vrdela št. 508, 171—299 Vrdela št. 168, 300—428 Vrdela št. 556, 429—557 Vrdela št. 750, 558—643 Kolonja št. 22, 644—730 Vrdela št. 404, 731—796 in 897—918 Vrdela št. 631, 919—995 Vrdela št. 1374.

V. okraj (Skorkola in Rojan), (tobačne izkaznice ružave barve). Tobačna izkaznica št. 1 do vštveši 131 Skorkola št. 199, 132—262 Skorkola št. 603, 263—393 Rojan št. 200, 394—436 in 449—536 spodnja Greta št. 164, 537—636 in 673—703 zgornja Greta št. 357.

VI. okraj (Barkovlje in Greta), (tobačne izkaznice rdeče barve). Tobačna izkaznica št. 1 do vštveši 124 Barkovlje št. 82, 125—207 Barkovlje št. 125, 208—290 Barkovlje št. 151, 291—311 in 337—398 Barkovlje št. 343, 399—480 Barkovlje št. 525, 481—517 in 561—605 Barkovlje št. 765.

Pri tej oddaji tobaka se ne izdajo posebne izkaznice za tobak, ker se ne dobe take vrste tobaka, ki se prodajajo v originalnih posebnih zavojih in cigar cena presega najvišjo ceno, odpadajočo na splošno tobačno izkaznico.

Danes popoldne ob 3 se bo vršil v dvorani »Delavskega konsumnega društva« pri Sv. Jakobu že napovedani občni zbor šentjakobske podružnice CMD. — Ob 4 bo v istem prostoru pomladanska veselica podružnice, pri kateri bodo nastopali gojenec otroškega vrta z raznimi prizori, deklamacijami, pesmi itd. — Med pesameznimi dejanji bo sviral na glasovir iz prijaznosti g. Lah ml. — Vabijo se člani kakor tudi prijatelji podružnice in starišji gojencev otroškega vrta, da se polnoštevilno udeležijo toliko občnega zbora kakor tudi veselice.

Zasluzila bi bila tista dama, ki je povodom manifestačnega zborovanja dne 1. majnika v Ljubljani v tako resnem času in v svrhu, po kateri hrepenče stremi vse človeštvo, izzivala ljudstvo s svojo objestnostjo — zaslužila bi bila prav občutne lekcije. Z balkona »Švicarije«, kjer se je vršilo zborovanje, doli je zasmehovaje kazala ljudstvu — bel kruh! Ljudstvo, ki mu nadaljnje trajanje vojne pomenja nadaljnje trpljenje morda do gladi!! To je nečuvstvo, ker kaže na popolno brezutnost, stokrat nečuvstvo, ako prihaja od strani ženske! Če so že nekaterniki tako srečni, da so siti, presiti, ko tisoči okoli njih trpe pomanjkanje na vsem potrebnem, pa naj bi imeli vsaj toliko obzira do potrtega sočloveka, da bi se na tihem veselili svojega — polnega trebuha! Tudi žensk je še na svetu, ki niso — človek!

Deželni odbor poknežene grofovine Goriško-Gradišanske je z dopisom z dne 23. aprila t. l., št. 2018, poslal županstvu občine Bilje z naročilom, naj o tem obvesti vse udeležnike županskega shoda dne 3. aprila t. l., sledeče poročilo: »Sklicuje se na tamošnje poročilo z dne 14. t. m. št. 95, se deželni odbor zahvaljuje za semkaj poslani prepis zapisnika o sestanku županov z Goriškega z dne 3. aprila t. l., ki se tiče »obnovitve Goriške«. Kakor je hvalevreden vsak pojav v javnem delovanju, ki stremi za napredkom, tako se mora pozdraviti tudi volja in vnema gg. županov, ki žele svoje delovanje posvetiti skupnemu smotru javnih činiteljev na Go-

PODLISTEK.

Millionar, ki je izgini.

Roman. Francoski spisal Evgen Chavette.

— To je bil brez dvoma morilec, ki se je vrnil, da se prepriča, kaj se je zgodilo z njegovo žrtvijo, — je menil gospod de Badière.

— Tega pač ne vem. Da sem ga podrl na tla, je vse, kar mi je ostalo v spominu na tisto noč. Kaj se je zgodilo pozneje, mi je popolnoma nejasno. Strah mi je najbrž še podvojil moje pijanost, kajti prav nič ne vem, kako sem prišel do svojega stanovanja. Prihodnje jutro sem se prebudil popolnoma oblečen na svoji postelji, in natakaj mi je povedal, da so me nezavestno opitega našli pred hišnimi vrati na tleh.

— Zakaj pa potem niste naznanil dogodka sodišču?

— Povedal sem vam že, da mi je potekel dopust in sem se moral vrniti k polku. Spal sem samo par ur, kot bi me bil ubil kdo, a ko se je zdrnilo, sem bil že na konju in sem zapustil Pariz. V glavi mi je vse brenčalo in spomin se mi še ni vrnil. Šele proti večeru, ko sem že bil daleč proč od Pariza, se mi je zbudil spomin na dogodke pretekle noči, toda še tedaj tako nejasno in zamotanoma, da sem mislil, da sem vse le sanjal. Tekom svojega tridnevnega potovanja sem torej le mislil, da sem imel tako hude sanje... in isto bi mislil morda tudi še danes, če bi ne bil, ko sem prispel v Blois, našel dokaz, da je bil ves žalostni dogodek, ki sem ga smatral za izrodek svoje prerazdržene domišljije, res krvava resnica.

— Kak dokaz?

— Preden sem odpotoval iz Pariza, sem se preoblekel in sem obleko, ki sem jo imel na sebi prejšnji dan, v vsej hitrici vteknil v potno vrečo. Ko sem dospel v Blois, sem odprl vrečo, da vzamem iz nje obleko. Mislite si, kako sem se začudil, ko sem opazil tukaj-le pod desnim rokavom velik krvav madež, ki mi je pokvaril ves obšiv.

Sodnik je zopet hotel pripomniti nekaj, a de Lozeril se ni dal prekiniti, temveč je hitro nadaljeval:

Da, gospod de Badière, vem, kaj hočete reči. Zakaj nisem takoj pisal v Pariz, kaj ne? Stvar je bila popolnoma enostavna. Jaz, ki so me prištevili med najhrabrejše, bi bil moral priznati, da samo zato nisem pomagal ranjencu, ker me je obšel tak nespameten strah, da sem pobegnul. Zato sem molčal o dogodku in sem dolgo časa, a vendar popolnoma zama-

PROSPEKT.

Šesto avstrijsko vojno posojilo

5 1/2 % davka prosto amortizacijsko državno posojilo in 5 1/2 % davka prosti državni zakladni listi.

NAZNANILO.

Vsled cesarskega ukaza z dne 4. avgusta 1914. l. drž. zak. št. 202, o izvršitvi kreditnih operacij v svrhu plačila izrednih vojaških priprav povodom vojskih spletk, se izdaja kot

Šesto avstrijsko vojno posojilo

I. davka prosto 5 1/2 % amortizacijsko državno posojilo in
II. Davka prosti 5 1/2 % zakladni listi, plačljivi 1. maja 1917.

Skupni iznos posojila se določi na podlagi uspeha, katerega bo imelo javno podpisovanje.

I. Davka prosto 5 1/2 % razdolžno državno posojilo je razdeljeno v serije po 5.000.000 kron in se izda v kosih po 50, 100, 200, 1.000, 2.000, 10.000 in 20.000 kron. Kosi so datirani dne 1. aprila 1917, imajo na sebi posnetek podpisa c. kr. finančnega ministra in so protipodpisani od predsednika in enega člana kontrolne komisije državnih dolgov v državnem zboru. Izdani so v nemškem jeziku, bistveni obseg besedila pa je pridan tudi v deželnih jezikih.

Zadolžni listi se glasé na imetnika in se obrestujejo s 5 1/2 % na leto. Obresti odrezkov po 100, 200, 1000, 2000, 10.000 in 20.000 kron se plačajo v zakasnelih polletnih obrokih dne 1. aprila in 1. oktobra vsakega leta, obresti odrezkov po 50 kron v celoletnih obrokih dne 1. aprila vsakega leta. Obveznice imajo 21 kuponov, od katerih zapade prvi dne 1. oktobra 1917 oz. odrezke po 50 kron, katerih prvi zapade dne 1. aprila 1918. Vrh tega se pridene talon s katerim se morejo svoječasno dvigniti pri blagajni državnih dolgov brez stroškov in pristojbin ostali kuponi.

Posojila se vrnejo v imenovani vrednosti in z upoštevanjem približnih obresti in glavnice v letih 1923 do 1957 na podlagi žrebanja. Žrebanje se vrši po serijah (po 5.000.000 kron) i. s. v mesecu oktobru vsakega leta, prvo žrebanje meseca oktobra 1922; povračilo sledi žrebanju sledečemu 1. aprilu. Izžrebane serije se objavijo takoj po žrebanju kakor tudi seznam nedvignjenih ostankov.

Obrestovanje povračilu zapadlih državnih zadolžnic neha z dnem dospelosti glavnice.

C. kr. finančni minister si pridržuje pravico, da sme počenši z dnem 1. januarja 1927 pomnožiti žrebanja ali pa povrniti še neizžreban znesek brez žrebanja proti trimesečnemu odpovednemu roku v imenovanem snesku. Odpoved se razglasi v uradnem listu »Wiener Zeitung«.

Plačilo obresti in vračilo glavnice državnih zadolžnic se vrši brez vsacega davčnega pristojbinskega ali kakega drugega odbitka proti temu, da se dospeli obrestni kuponi oz. državne zadolžnice oddajo c. kr. drž. centralni blagajni na Dunaju.

Radi zastare ugašajo obrestni listi v 6 letih izžrebane ali odpovedane zadolžnice pa v 30. letih od dospelostnega roka.

Razpečavanje davka prostega 5 1/2 % razdolžnega državnega posojila ni potrjeno efektneju prometnemu davku.

II. Davka prosti 5 1/2 % državni zakladni listi se glasé na imetnika in se izdajo v delih po 1.000, 5.000, 10.000 in 50.000 kron; datirani so z dnem 1. maja 1917 l. in nosijo posnetek podpisa c. kr. finančnega ministra in protipodpis predsednika in člana kontrolne komisije drž. dolgov v državnem zboru. Izdani so v nemškem jeziku, bistvena vsebina besedila pa je dodana v deželnih jezikih. Državne zadolžnice se obrestujejo s 5 1/2 % na leto. Obresti se plačujejo v zakasnelih polletnih obrokih dne 1. maja in 1. novembra vsakega leta. Znesek državnih zadolžnic se izplača dne 1. maja 1927. C. kr. finančni minister si pridržuje pravico, da sme tudi pred dnem 1. maja 1927 povrniti posojilo popolnoma ali deloma proti trimesečni odpovedi. Odpoved se objavi v uradnem listu »Wiener Zeitung«. Kosi imajo 20 kuponov od katerih prvi zapade dne 1. novembra 1917. Plačevanje obresti in vračilo glavnice se izvrši brez vsakega davčnega pristojbinskega ali kakega drugega odbitka proti oddaji zapadlega obrestnega kupona, odnosno drž. zakladnega lista pri c. kr. Centralni državni blagajni na Dunaju.

Radi zastare ugašajo obrestni listi v 6 letih, glavnica pa v 30. letih od dospelostnega roka.

Razpečavanje 5 1/2 % davka prostih državnih zakladnih listov ni potrjeno efektneju prometnemu davku.

NA DUNAJU, dne 1. maja 1917.

C. kr. finančni minister.

Vabilo na subskripcijo.

Subskripcija se začne 10. maja 1917. in se zaključi v petek 8. junija 1917. ob 12 uri opoldne.

Podpisovanja se sprejemajo na sledečih mestih: pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu na Dunaju in vseh njegovih biralnica (c. kr. poštne uradih) in vseh državnih kasah in davčnih uradih, pri avstro-ogrski banki, glavnem zavodu na Dunaju in njenih podružnicah v Avstriji, v Bosni in Hercegovini, in pri ekspozituri iste v Lublinu in Belgradu, dalje pri Anglo-Oesterr. bank, Dunaj; Wiener bank-Verein, Dunaj; K. k. priv. Allgem. Oesterr. Boden-Kredit-Anstalt, Dunaj; K. k. priv. Oesterr. Credit-Anstalt für Handel u. Gewerbe, Dunaj; Allgemeine Depositenbank, Dunaj; Nieder-Oesterr. Eskomptegesellschaft, Dunaj; K. k. priv. Oesterr. Länderbank, Dunaj; K. k. priv. Bank und Wechselstuben-Aktien-Gesellschaft »Mercur«, Dunaj; Bankhaus S. M. v. Rothschild, Dunaj; Unionbank, Dunaj; Jadranska banka, Trst; K. k. priv. Allgem. Verkehrsbank, Dunaj; Banca Commerciale Triestina, Trst; Bank für Ober-Oesterreich und Salzburg, Linz; Bank für Tirol und Vorarlberg in Innsbruck; Bieltz-Bialaer Eskompte- und Wechsel-Bank, Bielitz; Böhmisches Eskompte-Bank, Praha; Böhmisches Industrial-Bank, Praha; K. k. priv. Böhmisches Union-Bank, Praha; Galizische Bank für Handel und Industrie, Krakow; Industrie bank für das Königreich Galizien und Lodomerien samt dem Grossherzogtum Krakow; Kranjska deželna Banka, Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana; Landesbank des Königreiches Böhmen, Praha; Landesbank des Königreiches Galizien etc.; Landwirtschaftliche Creditbank für Böhmen, Prag; K. k. priv. Mährische Eskompte-Bank, Brünn; Mährisch-Osterr. Handels- u. Gewerbe-Bank, Mähr.-Osterr.; Oesterr. Industrie- und Handels-Bank, Dunaj; K. k. priv. Steiermärkische Eskompte-Bank, Graz; Ustředni banka českých spořitelien, Praha; Wiener Lombard- und Eskompte-Bank¹ Dunaj; Wiener Commercial-Bank, Dunaj; Zentralbank der Deutschen Sparkassen, Dunaj; Živnostenská banka, Praha in pri tuzemskih podružnicah teh bančnih zavodov ob uradnih urah dotičnega zavoda.

Podpisovanja se morejo vršiti tudi s pomočjo drugih bank, hranilnic, zavarovalnih zavodov, privatnih bankirjev, kreditnih zadrug in njihovih zvezah.

Za podpisovanje veljajo naslednje določbe:

1. Podpisovalna cena je določena:
 - za 5 1/2 % davka prosto razdolžno državno posojilo s 92-50%,
 - za 5 1/2 % davka proste, dne 1. maja 1927 plačljive državne zakladne liste 94%.
 2. Podpisovanje se vrši na temelju zglasilnega obrazca, ki se dobi brezplačno pri imenovanih zavodih. Subskripcija je mogoča tudi pisмено ne da bi se rabil zglasilni vzorec in sicer v tej obliki:

„Na podlagi razglašanih prijavnih pogojev se naročujem na Nom. K šestega 5 1/2 %nega avstrijskega vojnega posojila v { 5 1/2 % državnem posojilu
davka prostih 5 1/2 % dne 1. maja 1927 plačljivih
državnih zakladnih listih ter se zavezujem glede sprejetja in plačila v zmislu dodelitve. Istočasno
polagam znesek“
 3. Dodelitev se bo naznanila čim prej po zaključeni subskripciji ter se bo ob enem podpisnik o tem obvestil. Biralnice si pridržujejo pravico, da smejo z dovoljenjem finančnega ministra določiti višino zneska vsake posamezne dodelitve.
 4. Za dodelene obveznice spadajoči iznos se mora tako-le vplačati:
 1. pri dodelitvi do K 200 takoj pri zglasitvi s celim zneskom,
 2. pri dodelitvi čez K 200, pri zglasitvi 10%, dne 7. julija in 7. avgusta 1917 po 20%, dne 7. septembra 1917 25%, in 8. oktobra 1917 ostanek cele protivrednosti.
 Obresti se računajo od 1. maja 1917; podpisnik mora tedaj plačati obresti od 1. maja 1917 do dneva vplačila.
 5. Zglasitve na gotove oddelke se zamore samo toliko upoštevati, kolikor smatra biralnica da more ustreči.
 6. Oddaja se vrši pri oni biralnici, ki je sprejela podpisovanje.
 7. Do izgotovitve definitivnih kosov se izročijo podpisnikom začasni listi, kateri se bodo o svojem času zamenili z definitivnimi kosi brez da se zaračuna pristojbina za nameno.
- Za podpisovanje pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu na Dunaju in pri po njem pooblaščenih biralnica (c. kr. poštne uradih) veljajo pogoji, ki jih izda posebno c. kr. poštno-hranilnični urad.

8.) Avstro-ogrška banka in blagajnica za vojna posojila (Kriegsdarlehenskasse) dajeta proti predložitvi zadolžnic oz. začasnih tega vojnega posojila kakor ročna zastava, posojila do 75%, nominalne vrednosti, po obrestni meri, ki je znižana za 1/2%, namreč po vsakokratni oficijelni eskomptni obrestni meri. Ta udobna obrestna mera ostane pa v krepsti do sedanjega privilegija avstro-ogrške banke t. j. do 31. decembra 1917.

Omenjena dva zavoda delita posojila po oficijelni eskomptni obrestni meri tudi na druge pripravne vrednostne papirje, ako je posojilo namenjeno za plačilo izneska, ki je bil podpisal na podlagi tega povabila. Za podaljšana posojila te vrste, se računa tudi znižana obrestna mera i. s. do 31. decembra 1917.

V povračilo posojil, ki so bila dvignjena tekom gorložnačenih plačilnih rokov pri kreditnih zavodih (banke, posojilnice i. t. d.) ako je dokazano v namen tega vojnega posojila, boste dovoljevali avstro-ogrška banka in blagajna za vojna posojila tekom vojne mero posojila po fiksni 5% obrestni meri do 31. decembra 1917.

Vrh tega dajeta avstro-ogrška banka in blagajnica za vojna posojila pod prej imenovanimi pogoji onim strankam, ki izkažejo tekom plačilnih terminov glasom prospekta, da so vzeli pri drugih kreditnih zavodih (bankah, posojilnicah i. t. d.) ali pri kakih bančni tvrdki posojilo, v svrhu podpisanja tega vojnega posojila, za povračilo istega v znesku, ki ostane do trenutka prošnje, novo posojilo s fiksno 5% obrestno mero in podaljšata rok s to obrestno mero do 31. decembra 1917.

9) Vlada bo skrbela, da bo glasom 8. točke od avstro-ogrške banke in blagajnice za vojna posojila do 31. decembra 1917 veljavne ugodnosti po preteku tega roka, nudiha kaka od vlade naznačena banka gledé davka prostega 5 1/2 %, razdolžnega posojila do 30. junija 1922 in glede davka prostih 5 1/2 % državnih zakladnih listov do 30. junija 1920.

10.) Blagajna vojnega posojila je pooblaščen glasom § 6. odst. 3. ces. nar. z dne 19. septembra 1914 drž. zak. št. 248 z ozirom na predpisana pravila cesarske naredbe dajati posojila tudi proti hipotekarnim terjatvam, ki nudijo zakonito jamstvo (§ 1374 a. b. zak.).

NA DUNAJU, meseca maja 1917 l.